

فصل ۵

پیگیری ایفای تعهدات

آمار کل مراجعت کنندگان

یکی از برنامه‌ها و اهداف این اداره کل پیگیری ایفای تعهدات دانشجویان بورسیه اعزامی به خارج از کشور می‌باشد. در سال ۱۳۸۳ از تعداد ۳۰۸ نفر از اعزام شدگان در سال‌های گذشته اعم از بورسیه و مربی که می‌توانستند به کشور مراجعت نمایند تعداد ۲۸ نفر از این امر استنکاف ورزیده‌اند. در جدول زیر آمار مراجعت کنندگان و مستنکفین به تفکیک کشور محل تحصیل ارائه شده است:

جدول ۲-۵) آمار مراجعت کننده به کشور و مستنکفین در سال ۱۳۸۳ به تفکیک کشور محل تحصیل

ردیف	کشور	تعداد مراجعت کنندگان	تعداد مستنکفین	تعداد
۱	روسیه	۴۲	۰	۴۲
۲	چین	۴	۰	۴
۳	ژاپن	۱۰	۱	۱۱
۴	سوریه	۱	۰	۱
۵	هند	۱۷	۰	۱۷
۶	آلمان	۵	۰	۵
۷	اتریش	۱	۰	۱
۸	انگلستان	۷۰	۳	۷۳
۹	بلژیک	۴	۰	۴
۱۰	سوئد	۵	۱	۶
۱۱	فرانسه	۲۷	۱	۲۸
۱۲	مالزی	۱	۰	۱
۱۳	هلند	۸	۰	۸
۱۴	آمریکا	۷	۱	۸
۱۵	کانادا	۲۷	۱۴	۴۱
۱۶	استرالیا	۲۲	۷	۲۹
	جمع	۲۸۰	۲۸	۳۰۸

از ۳۰۸ نفر مراجعت کننده به کشور، ۱۵۵ نفر از بورسیه‌های اعزام شده است که در جدول زیر به تفکیک کشور محل تحصیل آمده است.

هزینه‌های سنگین انجام شده جهت اعزام دانشجویان بورسیه به خارج و نیز اعطای بورس به دانشجویان دکترای داخل در صورتی می‌تواند منجر به تأمین هیأت علمی مورد نیاز دانشگاه‌های کشور باشد که بتوان با یک برنامه‌ریزی مناسب از خدمات آموزشی، علمی و تحقیقاتی آنان در پایان تحصیلات از طریق دانشگاه‌های کشور بهره برد. در غیر این صورت اعطای بورس کاری عبث و باکارکرد منفی تلقی خواهد شد. بنابراین اداره کل بورس وظیفه دارد همزمان با اعطای بورس تمهیدات لازم را جهت بازگشت دانشجویان بورسیه اعزامی به خارج از کشور و نیز انجام تعهدات دانشجویان بورس داخل به انجام رساند.

متأسفانه تعداد اندکی از دانشجویان بورسیه پس از اتمام تحصیلات خود به دلایلی که بعضاً موجه به نظر می‌رسد از مراجعت به موقع به کشور امتناع می‌نمایند که این عده تحت عنوان مستنکف نامیده خواهد شد. عده‌ای به دلیل تحصیل همسر، خود را محق می‌دانند تا پایان تحصیل همسرشان در کشور محل تحصیل باقی بمانند و عده‌ای نیز مایلند مدتی از تحصیل فرزندشان در دانشگاه خارج بگذرد تا بتواند او را به داخل کشور منتقل نمایند. اینها دلایل عمده‌ای است که در اظهارات دانشجویان مستنکف جهت عدم مراجعت به چشم می‌خورد.

از تعداد تقریبی ۲۰۰ نفر بورسیه و ۱۰۰ نفر مربی اعزام شده (بطور میانگین) در سال‌های ۱۳۷۸ و ۱۳۷۹ (مجموعاً ۳۰۰ نفر) تعداد ۱۵۵ نفر بورسیه، ۹۱ نفر مربی و ۳۴ نفر بورسیه سایر دستگاه‌ها (مجموعاً ۲۸۰ نفر) مراجعت نموده‌اند. لازم به ذکر است که این آمار سوای آمار مراجعت کنندگان دوره‌های کوتاه مدت تحقیقاتی است و اعزام شدگان به دوره‌های مذکور به جز تعداد انگشت شمار به کشور مراجعت نموده‌اند.

در جدول زیر آمار مراجعت کنندگان به کشور و مستنکفین را در سال ۱۳۸۳ مشاهده می‌شود:

جدول ۱-۵) آمار مراجعت کنندگان به کشور در سال ۱۳۸۳

تعداد	مراجعیت کنندگان
۹۱	مربیان
۶۵	بورسیه‌های وزارت علوم
۳۴	بورسیه‌های سایر دستگاه‌ها
۲۸	مستنکفین
۹۰	مراجعیت کنندگان معرفی شده به دفتر نظارت و ارزیابی
۳۰۸	جمع کلی

جدول ۳-۵) آمار بورسیه های فارغ التحصیل مراجعت کننده به کشور در سال ۱۳۸۳ به تفکیک کشور محل تحصیل

ردیف	کشور	تعداد	ردیف	کشور	تعداد
۱	هند	۱۰	۷	اتریش	۱
۲	روسیه	۱۴	۸	آمریکا	۳
۳	بلژیک	۳	۹	سوئد	۳
۴	استرالیا	۱۲	۱۰	فرانسه	۱۹
۵	ژاپن	۸	۱۱	انگلستان	۵۶
۶	آلمان	۵	۱۲	کانادا	۲۱
		جمع	۱۵۵		

در جدول زیر توزیع فارغ التحصیلان مراجعت کننده به کشور به تفکیک دانشگاه محل ایفای تعهدات مشاهده می شود. لازم به ذکر است که برای ۹۰ نفر از مراجعت کنندگان که به دفتر نظارت و ارزیابی معرفی شده اند هنوز محل خدمت مشخصی مشخص نشده است.

جدول ۴-۵) آمار بورسیه های فارغ التحصیل مراجعت کننده به کشور در سال ۱۳۸۳ به تفکیک دانشگاه محل خدمت

ردیف	دانشگاه محل خدمت	تعداد	ردیف	دانشگاه محل خدمت	تعداد
۱	دانشگاه شیراز	۲	۱۹	دانشگاه صنعتی اصفهان	۳
۲	دانشگاه هرمزگان	۲	۲۰	دانشگاه سمنان	۱
۳	دانشگاه سیستان و بلوچستان	۲	۲۱	دانشگاه صنعتی سهند	۱
۴	دانشگاه شهید بهشتی	۲	۲۲	دانشگاه رازی کرمانشاه	۱
۵	دانشگاه شهید باهنر کرمان	۱	۲۳	دانشگاه علامه طباطبائی	۱
۶	دانشگاه شهید چمران اهواز	۱	۲۴	دانشگاه علم و صنعت ایران	۱
۷	دانشگاه ارومیه	۲	۲۵	دانشگاه محقق اردبیلی - اردبیل	۱
۸	دانشگاه اصفهان	۱	۲۶	دانشگاه فردوسی مشهد	۳
۹	دانشگاه اراک	۱	۲۷	مرکز پژوهش های شیمی و مهندسی شیمی	۱
۱۰	دانشگاه زابل	۲	۲۸	مرکز تحقیقات بین المللی ایکاردا	۱
۱۱	دانشگاه بوعلی سینای همدان	۱	۲۹	دانشگاه گیلان	۴
۱۲	دانشگاه بیرجند	۱	۳۰	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	۱۱
۱۳	دانشگاه بین المللی امام خمینی	۱	۳۱	دانشگاه هنر	۲
۱۴	دانشگاه پیام نور	۳	۳۲	دانشگاه یزد	۲
۱۵	دانشگاه تبریز	۱	۳۳	دانشگاه ایلام	۱
۱۶	دانشگاه تربیت مدرس	۲	۳۴	دانشگاه خلیج فارس (پوشهر)	۱
۱۷	دانشگاه تربیت معلم آذربایجان	۲	۳۵	مراجعت کنندگان معرفی شده برای جایابی	۹۰
۱۸	دانشگاه صنعتی شاهرود	۳	جمع	۱۵۵	

آمار مریبان فارغ التحصیل مراجعت کننده به کشور به تفکیک دانشگاه محل خدمت در جدول زیر قابل مشاهده می باشد:

جدول ۶-۵) آمار مریبان فارغ التحصیل مراجعت کننده به کشور به تفکیک دانشگاه محل خدمت در سال ۱۳۸۳

ردیف	دانشگاه محل خدمت	جمع	ردیف	دانشگاه محل خدمت	جمع
۱	دانشگاه ارومیه	۳	۲۰	دانشگاه شیراز	۱
۲	دانشگاه بو علی سینای همدان	۳	۲۱	دانشگاه صنعتی اصفهان	۲
۳	دانشگاه بین المللی امام خمینی	۱	۲۲	دانشگاه صنعتی امیرکبیر	۲
۴	دانشگاه بیرجند	۲	۲۳	دانشگاه علم و صنعت ایران	۱
۵	دانشگاه زنجان	۲	۲۴	دانشگاه فردوسی مشهد	۳
۶	دانشگاه تبریز	۲	۲۵	دانشگاه علامه طباطبائی	۲
۷	دانشگاه تربیت مدرس	۳	۲۶	دانشگاه کردستان	۵
۸	دانشگاه تربیت معلم آذربایجان	۱	۲۷	دانشگاه گیلان	۴
۹	دانشگاه صنعتی سهند	۱	۲۸	دانشگاه هنر	۱
۱۰	دانشگاه تهران	۳	۲۹	دانشگاه یزد	۲
۱۱	دانشگاه خواجه نصیرالدین طوسی	۱	۳۰	دانشگاه ایلام	۱
۱۲	دانشگاه رازی کرمانشاه	۲	۳۱	دانشگاه شهید چمران	۴
۱۳	دانشگاه سمنان	۴	۳۲	دانشگاه صنعتی شاهرود	۴
۱۴	دانشگاه سیستان و بلوچستان	۴	۳۳	دانشگاه محقق اردبیلی - اردبیل	۱
۱۵	دانشگاه شهرکرد	۲	۳۴	دانشگاه اراک	۲
۱۶	دانشگاه شهید باهنر کرمان	۴	۳۵	دانشگاه زابل	۲
۱۷	دانشگاه لرستان	۴	۳۶	دانشگاه یاسوج	۱
۱۸	دانشگاه مازندران	۳	۳۷	دانشگاه کشاورزی و منابع گرگان	۵
۱۹	دانشگاه هنر اصفهان	۱	۳۸	سازمان پژوهش های علمی و صنعتی	۲
		جمع	۹۱		

معرفی به دفتر نظارت و ارزیابی

فارغ التحصیلان مراجعت کننده به کشور که محل خدمت و ایفای تعهدات آنها مشخص شده است، به محل خدمت آنان معرفی می شوند در صورتی که محل ایفای تعهداتشان مشخص نباشد برای جایابی و انجام تعهدات به دفتر نظارت و ارزیابی معرفی می شوند که در سال ۱۳۸۳ تعداد ۹۰ نفر از فارغ التحصیلان مراجعت کننده به کشور به این دفتر معرفی شده اند که در جدول زیر به تفکیک کشور محل تحصیل آمده است:

جدول ۷-۵) آمار فارغ التحصیلان مراجعت کننده به کشور در سال ۱۳۸۳ که به دفتر نظارت و ارزیابی معرفی شده اند

ردیف	کشور	تعداد	ردیف	کشور	تعداد
۱	بلژیک	۲	۷	فرانسه	۱۲
۲	روسیه	۷	۸	استرالیا	۶
۳	ژاپن	۴	۹	انگلستان	۳۵
۴	هند	۵	۱۰	آمریکا	۲
۵	آلمان	۲	۱۱	کانادا	۱۳
۶	سوئد	۲	جمع	۹۰	

آمار مریبان فارغ التحصیل مراجعت کننده به کشور به تفکیک کشور محل تحصیل و محل ایفای تعهد ارائه شده است:

جدول ۵-۵) آمار مریبان فارغ التحصیل مراجعت کننده به کشور در سال ۱۳۸۳ به تفکیک کشور محل تحصیل

ردیف	کشور	تعداد	ردیف	کشور	تعداد
۱	روسیه	۲۶	۷	فرانسه	۶
۲	ژاپن	۱	۸	کانادا	۵
۳	هند	۶	۹	استرالیا	۱۰
۴	سوریه	۱	۱۰	هلند	۳
۵	مالزی	۱	۱۱	سوئد	۲
۶	انگلستان	۳۰	جمع	۹۱	